

ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
ก่อนการอบรม										
ทีมรากแก้ว	เตรียมแผนที่ ข้อมูลพื้นฐาน	รู้ข้อมูลพื้นที่								
ทีมนำ	ลงพื้นที่สำรวจหน้างาน	เห็น เข้าใจพื้นที่								
พี่แรงค์	ประชุมเจ้าหน้าที่ อธิบาย 3 น กระบวนการ (area based, people centric, ปัญหาเป็นหลัก, พาทำ, เอาชาวบ้านเป็นตัวตั้ง) และวิธีการที่จะเกิดขึ้นในการอบรม และย้ำว่าเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตาม ผู้อบรมเป็นผู้นำ	ให้เจ้าหน้าที่เข้าใจตรงกัน								
วันที่1										
นายอำเภอ	กล่าวเปิด บอกว่าขอให้ทุกคนตั้งใจอบรมครั้งนี้ ไม่ให้หนี หากมีธุระก็ฝากงานคนอื่นต่อไป ราชการปกติเน้นพิธีการ อย่างให้เปลี่ยนเป็นกระบวนการ และ outcome มากขึ้น	ต้อนรับ และเปิดพิธี						นวด	ห้องประชุมอปท	
คุณเจ้าเชิญ	พูด เรื่องโครงการขยายผล 4 จังหวัด เน้นว่าไม่ใช่การอบรม แต่เป็นการพาทำ และกำหนดการการอบรม	อธิบายความเป็นมาโครงการ					นวด		ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	อธิบาย 3 น (นวด น้อม นำ)	กระบวนการทำงานพูดคุย เพื่อเข้าใจ background ปรับแนวคิด 901 นำมาใช้		นวด					ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	อธิบาย 5 ร ร่วมฟัง ร่วมคิด ร่วมเห็น ร่วมทำ ร่วมแก้ไข	เป็นอีกหน้าที่ที่ราชการต้องทำ		นวด					ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO 888 คนเปลี่ยนโลก	ต้องแก้ที่สินค้า				นวด			ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	ย้ำ การพัฒนาต้องทำจริง		นวด						ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO 901 เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	พอเพียงคืออะไร พอมีพอกิน พอประมาณ มีเหตุผล	น้อม						ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	อธิบาย 6 การ	การทำงานข้าราชการต้องมีทุกอย่างแบ่ง % อย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ชาวบ้าน		นวด					ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	แบบฝึกหัด ก ข คง จ	รู้จักต้นทุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมในพื้นที่			นวด				ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	ชาวบ้านได้อะไร	เป็นหลักการสำคัญของงานพัฒนา	นวด						ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	4 ฐาน	เอาศาสตร์ 901 มาใช้ เพื่อเข้าใจชุมชน	น้อม						ห้องประชุมอปท	
ป.ชอบ	พูดว่า ทำงานเพื่อชาวบ้าน กฎคือเครื่องมือ ไม่ใช่อุปสรรค	ลดอคติในการทำงาน				นวด			ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO เกษตรประณีต	แสดงตัวอย่างการทำเกษตรแบบความเสี่ยงน้อย			นวด				ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO ชุมชน ก ข ค	ความสามัคคี รวมกลุ่ม ความร่วมใจในชุมชน			นวด				ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	โยนคำถามผู้เข้าร่วมว่า อาชีพ รายได้ รายจ่าย หนี้สิน ปลูกอะไร ค่าใช้จ่ายเท่าไร มีเงินดใหม่ มีลูกใหม่	เพื่อให้รู้จักผู้เข้าร่วมอบรมมากขึ้น			นวด				ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO พอคำต้อง	การใช้ประโยชน์สูงสุดจากที่ดิน เกษตรธรรมชาติ	น้อม	น้อม	น้อม		น้อม		ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	ศักยภาพในพื้นที่	เข้าใจชุมชน		นวด					ห้องประชุมอปท	
พี่แรงค์	การพัฒนาเชิงพื้นที่ (ลุ่มน้ำ) มองภาพรวม ดูความต้องการชาวบ้าน แก้ที่ต้นเหตุ	มองภาพใหญ่ หาปัญหาของชาวบ้านที่แท้จริง	นวด						ห้องประชุมอปท	

ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
ทีมงาน	VDO 901 เรื่องแผนที่	ประโยชน์และความสำคัญของการใช้แผนที่			น้อม				ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	แบ่งกลุ่มตามพื้นที่ เพื่อประเมินศักยภาพชุมชน	ให้ผู้ร่วมอบรมได้ลงมือประเมินชุมชนของตนเอง		นำ					ห้องประชุมอปท	
พี่ณรงค์	กลุ่มที่ 1									
	ถามปัญหาทั่วไป สภาพแวดล้อมของตำบล	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
	อธิบายเกณฑ์การให้คะแนนศักยภาพแต่ละมิติ เช่น 5 ของน้ำ คืออะไร 3 ของน้ำคืออะไร 1 ของน้ำคืออะไร	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
	ยกมือให้คะแนน	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
	สรุป 3 มิติ ที่ชาวบ้านเห็นว่าสำคัญเร่งด่วน	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
พี่ณอม	กลุ่มที่ 2									
	อธิบายแต่ละมิติ และถามตัวแทนเรื่องปัญหาในมิติต่างๆ	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				โรงอาหารทหาร	
	อธิบายวิธีการให้คะแนน 5 คือมากที่สุด 3 คือกลาง 1 คือน้อย ในแต่ละมิติ	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				โรงอาหารทหาร	
	ยกมือให้คะแนนทีละมิติ เเล้วยกคะแนนทั้งหมด	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				โรงอาหารทหาร	
ลงยงค์	กลุ่มที่ 3									
	ไล่แต่ละมิติว่ามีปัญหาอย่างไร และถามคนในกลุ่ม	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
	ยกมือให้คะแนนทีละมิติ และยกมิติที่คนให้คะแนนเยอะที่สุด	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
	ให้ผู้ร่วมเข้าร่วมโหวตว่าอะไรที่อยากแก้ไขด่วนที่สุด สรุปคือน้ำ งานมือ ป่า ทุกระเบียบ	เพื่อให้รู้จักปัญหาในพื้นที่		นำ	นำ				ห้องประชุมอปท	
พี่ณรงค์	วิเคราะห์กราฟใยแมงมุม แต่ละบ้าน	มองภาพรวม และเห็นจุดเด่น จุดด้อยของพื้นที่ตัวเอง		นำ					ห้องประชุมอปท	
พี่ณรงค์	ทำอะไร อย่างไร ตามความต้องการชาวบ้าน มีส่วนร่วม มององค์รวม เชิงพื้นที่	อธิบายแนวทางแก้ปัญหา	นำ						ห้องประชุมอปท	
คุณเจ้าเรียว	พูดเรื่องการจัดการงบประมาณ มูลนิธิฯ ปิดทองซื้อให้ ชาวบ้าน ลงแรง ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม พัฒนาดมศาสตร์พระราชา	เข้าใจกระบวนการทำงานของปิดทอง					นำ		ห้องประชุมอปท	
วันที่ 2										
ทีมพี่ณรงค์	กลุ่มที่ 1									
	ใช้ดาตู ถ่ายรูป สำรวจพื้นที่ต่างๆ เช่น น้ำ ระบบส่งน้ำ บ้าน	เห็น เข้าใจพื้นที่		นำ					อบต. สันตันหม้อ	
ทีมพี่ณรงค์	ลงพื้นที่ดูฝ่าย ระบบส่งน้ำ	เห็น เข้าใจพื้นที่		นำ					อบต. สันตันหม้อ	
พี่หนุง	ภาพรวมพื้นที่โดยโครง	เก็บภาพโดยรวม			นำ				อบต. สันตันหม้อ	
ทีมน้ำ	คุยกับช่างอบต. วัดพื้นที่	ให้คนในพื้นที่นำและมีส่วนร่วมในการทำงาน			นำ				อบต. สันตันหม้อ	
ทีมพี่ณรงค์	คุยกับชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ทำกิน เรื่องผลผลิต การดูแล พันธุ์ จำนวนไร่ ครอบครั้ว การจัดการ	เข้าใจชุมชน		นำ					อบต. สันตันหม้อ	
คุณนิคม คุณเจ้าเรียว	คุยกับนายกอบต. เรื่องงบประมาณ การบริหารจัดการ	เข้าใจระบบการทำงานระหว่างราชการและมูลนิธิฯ		นำ					อบต. สันตันหม้อ	
ทีมรากแก้ว	สัมภาษณ์ชาวบ้าน คณะทำงานอบต. ผู้ได้รับผลประโยชน์คือใคร จำนวนเท่าไร	เก็บข้อมูลคนในชุมชน			นำ				อบต. สันตันหม้อ	

ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
นายกอบต.	โทรศัพท์ประสานงานอบต.บ้านหลวง	วางแผนเตรียมงานล่วงหน้า					ทำ		อบต. สันต้นหม้อ	
ทีมพลังรงค์	ประชุมสรุป 3 ปัญหาหลักคือ น้ำ ดิน เกษตร	มองเห็นปัญหาสำคัญ ที่ต้องการการแก้ไขโดยด่วน		นำ					ห้องประชุม	
ทีมพลังรงค์	ถามผู้เข้าร่วมอบรมเรื่อง จำนวนฝาย คลองส่งน้ำ ที่ต้องการ และแผนควรทำอะไร แบบไหนดี - ตรวจสอบคุณภาพดิน ปรับปรุงดิน - เกษตร การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม รลไถที่เหมาะสม การจัดการปลูก (ข้าว 2 รอบ ข้าวโพด 1 รอบ) สารชีวภัณฑ์	ถามความต้องการของคนในพื้นที่จริง			นำ				ห้องประชุม	
ทีมพลังรงค์	สำหรับมิติที่มองสำรวจแล้วไม่พบ ให้มองข้าม (ถ้าไม่เห็นปลู สัตว์ ไม่ถามต่อ) และหากเห็นสิ่งใดเยอะ ให้เจาะลึกเรื่องนั้นๆ ไปเลย เช่น นา	สังเกต และเจาะประเด็นให้ลึก			นำ				ระหว่างเดินทาง	
ทีมรากแก้ว	ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าชาวบ้านให้ความสำคัญ เช่น ช่วงเวลาการปลูก ดูแลข้าว ต้นทุนการผลิตข้าว (รลไถ)	มีข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวข้องไว้ support			นำ				ห้องประชุมอปท	
ทีมรากแก้ว	สรุปข้อมูลที่เห็นในพื้นที่ และข้อมูลที่สืบค้นเพิ่มเติม	รวบรวมประเด็นจากหลายๆ ทีมที่กระจายทำงาน		นำ					ห้องประชุมอปท	
ทีมฟิณฑอม	กลุ่ม 2									
	ลงพื้นที่คุย โดยให้ปลัด และนายกอบต. ป. ขอบเขตสลับกับการ แปลภาษาชนเผ่าโดย ผู้ใหญ่บ้าน และรองนายกอบต.	เพื่อความเข้าใจตรงกัน					นำ		อบต. ดอยกลาง	
	ฟิณฑอม อธิบายการพัฒนา โดยให้ผู้ใหญ่บ้านแปลทีละประโยค	เข้าใจอย่างละเอียด					นำ		อบต. ดอยกลาง	
	ทีมฟิณฑอม แบ่งกลุ่มลงสำรวจชุมชน น้ำ+ป่า พื้นที่ทำกิน และ ชุมชน	แบ่งงาน					นำ		อบต. ดอยกลาง	
ทีมน้ำ	เดินสำรวจ เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมด้วย เช่น การไปดู จุดสร้างบ่อพักน้ำ มีชาวบ้าน ช่าง เจ้าหน้าที่อุทยาน คุยพร้อมกัน	ให้เจ้าของพื้นที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องลงพื้นที่และเห็น พร้อมๆ กัน		นำ					อบต. ดอยกลาง	
ทีมฟิณฑอม	สอบถามเรื่องอาชีพ ถามว่าปลูกอะไรบ้าง ต้องการพืชใดเพิ่มเติม เน้นความเหมาะสมของพื้นที่ อยากให้เป็นไม่ยืนต้น เพื่อลดปัญหาไฟป่า	ดูตามภูมิประเทศ ความ ต้องการ และเหมาะสม			นำ				อบต. ดอยกลาง	
ทีมฟิณฑอม	ถามเรื่องการจัดการน้ำ ปริมาณการกักเก็บน้ำในพื้นที่ เปรียบเทียบกับจำนวนประชากร ในปัจจุบัน และอนาคต วางแผนระบบส่งน้ำ	วางแผนทั้งปัจจุบัน และ อนาคต			นำ				อบต. ดอยกลาง	
ทีมลงยงค์	กลุ่ม 3									
	นัดรวมตัว และเดินทางดูพื้นที่ห้วยน้ำ	ลงพื้นที่จริง		นำ					อบต. แม่เอย	
ทีมน้ำ	แบ่งทีมไปวัดการไหลของน้ำ ขนาดฝายเก่า แนววางท่อ ร่วมกับชาวบ้าน	รู้ปริมาณน้ำ และลงพื้นที่ พร้อมชาวบ้าน					นำ		อบต. แม่เอย	
ทีมลงยงค์	ประชุมสรุป	รวบรวมประเด็นจากหลายๆ ทีมที่กระจายทำงาน		นำ					อบต. แม่เอย	

วันที่ 3										
ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
ผู้ทรง	เล่าการลงพื้นที่ตามลสันตันหมือ เป็นตัวอย่างให้พื้นที่อื่นๆ รับฟัง	เพื่อเห็นปัญหา และ วิธีดำเนินการแก้ไข		นำ					ห้องประชุมอปท	
คณะ	แบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหาอะไรบ้าง แก้ไข ปัญหาอย่างไร มีวิธีการและแนวทางอย่างไร	ให้ชุมชนได้คิดแนวทางการ ทำงาน เพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ - ผู้จัดเห็นบทบาทความเป็น ผู้นำ ของแต่ละพื้นที่		ทำ					ห้องประชุมอปท	
คณะ	ผู้แทนแต่ละกลุ่ม นำเสนอปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา ตามมิติปัญหาหลักๆ เช่น น้ำ ดิน ป่า เกษตร	แลกเปลี่ยนแนวทางการ แก้ไขของแต่ละพื้นที่			ทำ				ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	สรุปเรื่องการขับเคลื่อนการพัฒนา (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) ชาวบ้านได้อะไร? ทำอย่างไร?	เข้าใจการทำงานพัฒนาดตาม แนวทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ	น้อม						ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	การพึ่งพาตนเอง ต้องมีความพร้อม มุ่งมั่น มีความรู้ที่ถูกต้อง มี ทุน ไม่สร้างภาระ มีวินัย กฎระเบียบ ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง มี จิตอาสา และมีตัวต่อในพื้นที่ (อสม. อส.)	อธิบายให้เข้าใจว่าการพึ่งพา ตัวเองต้องมีพื้นฐานจาก หลายๆ สิ่ง				น้อม			ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	ความแตกต่างระหว่างคุณค่า (จิตใจ) และ มูลค่า (เงินทอง) 2 สิ่งนี้ต้องไปด้วยกัน	เพื่อความพอเพียง	น้อม						ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	ยกปัญหาเชิงประเด็นต่างๆ ที่ทางกลุ่มพูดมา เช่น การปรับปรุง ดิน การจัดการที่ทากัน ฝ่าย/ระบบส่งน้ำ/ที่เก็บน้ำ นำเสนอ กฎระเบียบ/การบังคับใช้ การจัดการป่า พืชทางเลือก ตลาด ยา เสพติด	เพื่อสรุปปัญหาที่ชาวบ้าน สนใจ			นำ				ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	การประเมินศักยภาพเรื่องน้ำ จะมีตัววัดย่อยๆ เช่น พื้นที่รับน้ำ แหล่งน้ำ คุณภาพน้ำ เป็นต้น มาประเมินโดยใช้กราฟใยแมงมุม ประกอบ	การประเมินมีหลายปัจจัยที่ ต้องนำมาคำนึงถึงด้วย			นำ				ห้องประชุมอปท	
ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่อบต. ท่าดอน	ร่วมกันให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ถึงภาพรวม กระบวนการในการปรับปรุง ซ่อมแซม และเสริมศักยภาพน้ำ ของตำบลท่าดอน	เพื่อเห็นตัวอย่างการพัฒนา จากคนในพื้นที่ใกล้เคียง ใน เวลาใกล้เคียงกัน		นำ					ห้องประชุมอปท	
ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่อบต. ท่าดอน	เปิดให้ถามคำถาม	รู้การหาหนังสือผ่านอุทยาน ป่าไม้ บงฮัน		นำ					ห้องประชุมอปท	
คุณนิคม คุณบุญ ชอบ และผู้ทรง	แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	แชร์			นัด				ห้องประชุมอปท	
คุณนิคม	การทำเกษตรของลุงเพิ่ม เรื่องปุ๋ยอินทรีย์ และการลงแขก ใช้ เครื่องไถาร่วมกัน	ยกตัวอย่างการทำงาน			นัด				ห้องประชุมอปท	
คุณบุญชอบ	แนวทางการบริหารจัดการ การนำศาสตร์พระราชาไปใช้ในพื้นที่	ย้ำกระบวนการทำงาน			นัด				ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	อธิบายศักยภาพ 4 ฐาน (ทุนธรรมชาติ อาชีพ กระแส รากเหง้า) และ กราฟการวางแผนปลดหนี้	ย้ำการทำงาน ที่เอาศาสตร์ 901 มาใช้ เพื่อเข้าใจชุมชน และแนวทางการทำงานต่อไป		นัด					ห้องประชุมอปท	
ผู้ทรง	ให้ผู้เข้าอบรมโหวตในประเด็นที่ต้องการเรียนรู้มากที่สุด ผลที่ ได้ 4 อันดับคือ สารชีวภัณฑ์ ฝ่าย ระบบส่ง กักเก็บน้ำ และ เครื่องกรองน้ำ กฎระเบียบและการบังคับใช้	ความสนใจ และความ ต้องการของผู้เข้าร่วมอบรม			นำ				ห้องประชุมอปท	

วันที่ 4										
ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
พี่ณรงค์	อธิบายแผนการของวันนี้ ประเด็นที่จะศึกษา	ให้รู้กำหนดการ		นำ					ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO ดร. เกริก	ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง	น้อม						ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO คนกล้าคืนถิ่น ทำงานในเมืองดีกว่าทำสวน?	ตัวอย่างเปรียบเทียบ		น้อม					ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	แยกย้ายตามประเด็นที่สนใจ สารชีวภัณฑ์ ฝ่าย ระบบส่ง กักเก็บน้ำ และเครื่องกรองน้ำ ฎระเบียบและการบังคับใช้				นำ				ห้องประชุมอปท	
ยัง	เครื่องกรองน้ำ อธิบายคุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีทำ แล้วลงมือทำ	รู้เทคนิค วิธีการ			นำ				ข้างห้องประชุม	
แก้ว พงษ์	สารชีวภัณฑ์ อธิบายประโยชน์ การใช้งาน คุณสมบัติที่ต่างกันของแต่ละสารชีวภัณฑ์ วิธีทำ และให้ผู้เข้าอบรมลงมือทำ และสอบถามข้อสงสัย	รู้เทคนิค วิธีการ			นำ				ตรงข้ามอุ้งอี้ง	
ทีมน้ำ	แนะนำประเภทของฝาย คือ ฝายกล่อ่งเกเบี่ยน หินก่อ และอนุรักษ์ การสร้างฝาย อุปรกรณ์ เทคนิค และรายละเอียดของแต่ละฝาย ให้ทดลองผูกกล่อ่งเกเบี่ยน โดยแนะนำอุปกรณ์รูปแบบกล่อ่ง การเลือกพื้นที่ตั้งกล่อ่ง แบ่งเจ้าหน้าที่กลุ่มละ 2 คน จากนั้นเปิดให้ผู้เข้าร่วมถามข้อสงสัย	รู้เทคนิค วิธีการ			นำ				ห้องประชุมอปท	
ป.ไมตรี	ฎระเบียบ และการบังคับใช้ เล่าวิธีการได้มาซึ่งฎระเบียบ รับฟังปัญหา ความต้องการ คั้นข้อมูลชาวบ้าน ให้ชาวบ้านเลื่อกปัญหาและความต้องการโดยโหวตเมล็ดข้าวโพด 10 เดือนแรก เป็นเรื่องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ตามมาด้วยการใช้ฎระเบียบควบคุมการใช้ยาเสพติด กฎของบ้านห้วยสำน การบังคับใช้ การพิจารณาโทษของกรรมการหมู่บ้าน ติดตามผลโดยการบันทึกเหตุการณ์ และเปิดให้ถามคำถาม	เข้าใจกระบวนการทำงาน		นำ					ข้างห้องประชุม	
พี่ณรงค์	อธิบายเรื่อง คนหิว ป่าหาย ปลุกป่า ปลุกคน ดอยตุงโมเดล	ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจการจัดการพื้นที่ (เป็นอีกเรื่องให้ผู้เข้าร่วมสนใจอยากเรียนรู้)	น้อม						ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	VDO คทช. การแก้ไขปัญหในพื้นที่ป่าสงวน (มาตรการ)	ให้เข้าใจนโยบายการจัดการพื้นที่ของภาครัฐ		นวด					ห้องประชุมอปท	
ทีมงาน	แบ่งกลุ่มทำฝายอนุรักษ์ตามบ้านต่างๆ			นำ					บ้านสุขฤทัย	
ทีมงาน	อธิบายอุปกรณ์ให้รู้จักอุปกรณ์ทำฝาย การสร้างฝาย ของโครงการร้อยใจรักษ์ วิธีการทำฝาย	เข้าใจเหตุผล และวิธีทำ			นำ				บ้านสุขฤทัย	
คณะ	ทำฝายร่วมกัน	ลงมือทำจริง							บ้านสุขฤทัย	
รากแก้ว	แนะนำคนทำข้อมูลของแต่ละบ้าน	เพื่อให้แต่ละบ้านแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้					ตาม		ห้องประชุมอปท	
คุณบุญชอบ	พูดเรื่องคทช. ที่ต้องลุกขึ้นมาลงมือทำเองก่อน แล้วให้รู้เป็นฝาย support ไม่ใช่รออย่างเดียว	กระตือรือร้นเข้าร่วมอบรม			นวด				ห้องประชุมอปท	
คณะ ทีมงาน	แต่ละบ้านแยกย้ายพูดคุยกับคนทำข้อมูลของบ้านตนเอง	รับทราบ และแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง		ทำ					ห้องประชุมอปท	

วันที่ 5										
ผู้ดำเนินการ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	หลักการ	กระบวนการ	วิธีการ	มาตรการ	การจัดการ	พิธีการ	สถานที่	กระแส
คณะ	นายกอบต. แต่ละบ้านนำเสนอแผนการทำงาน	ผู้เข้าร่วมได้อธิบายกิจกรรมจากการเข้าร่วมอบรม		ทำ					ห้องประชุมอปท	
คุณเจ้าเรณู	อธิบายกระบวนการขับเคลื่อนโครงการเร่งด่วนของปัดทอง	เข้าใจกระบวนการทำงานของปัดทอง		นำ					ห้องประชุมอปท	
พี่ณรงค์	มอบเมล็ดรูด	ขวัญกำลังใจ กระตุ้นให้นำไปทำจริงต่อ						นำ	ห้องประชุมอปท	
นายอำเภอ	ฝากให้ปัสดทำหน้าที่แทนอำเภอให้ผลักดันงานให้สำเร็จ	กระตุ้น และชุมชนมั่นใจว่ามีคนช่วยขับเคลื่อนการทำงานได้ด้วย สร้างศรัทธากับชุมชน			นำ				ห้องประชุมอปท	
คณะ ปัดทอง	ประชุมกลุ่มย่อยระหว่างปัดทองและพื้นที่ เพื่อวาง action plan และ timeline การทำงาน	ให้คำปรึกษา และกำหนดแผนงานที่ชัดเจน		นำ					ห้องประชุมอปท	